

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PA-1811

[Total No. of Pages : 4

[5952]-409

S.Y. B.Com. (Semester - IV)

246 (D) : Co- Operation and Rural Development - II

(Special Paper-II) (Regular)

(2019 Pattern)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) A) Fill in the blanks (any 5) : [5]

- i) 'One man one Vote' principle is recommended by _____ committee.
 - a) Gorwala
 - b) Mac Lagan
 - c) Minto Morley
- ii) The rules and regulations of co-operative societies are formed in its_____
 - a) Cooperative Act
 - b) Co-operative Rules
 - c) General Body
- iii) Who is responsible for interest rates on deposits in co-operative society?
 - a) Member
 - b) Registrar
 - c) President
- iv) Cooperative societies with areas of cooperation more than two states are registered by _____
 - a) Central Registrar
 - b) Central Government
 - c) RBI
- v) DCCBs stands for _____
 - a) District central cooperative Banks
 - b) Director of central cooperative Bank.
 - c) Danish Credit cooperative Bank.
- vi) The first Dairy cooperative society was registered in 1913 at _____
 - a) Anand in Gujarat
 - b) Allahabad in UP
 - c) Aurangabad in Maharashtra

P.T.O.

- B) Match the following [5]
Group 'A'	Group 'B'
i) First cooperative society	a) Co-operation
ii) First Dairy cooperative Society	b) Housing co-operative societies
iii) Each works for all and all work for each	c) 1904
iv) Cooperative credit societies Act	d) Capitalization
v) Registrar of cooperative Societies	e) Regulates the registration
	f) Katra cooperative dairy society
	g) Agriculture credit cooperative society 1905

Q2) Short Notes (Any 2) : [10]

- a) Objectives of cooperative societies Act, 1912.
- b) Documents required for registration to multi-state co-operative societies.
- c) Procedure of appointment of Registrar for cooperative societies.
- d) Historical development of cooperative legislation.

Q3) a) State the benefits of co-operative legislation. [8]

b) Explain the functions and duties of the central Registrar. [7]

Q4) a) State the provisions Regarding management of cooperative societies. [8]

b) State the functions and Problems of cooperative Housing societies. [7]

Total No. of Questions : 4]

PA-1811

[5952]-409

S.Y. B.Com. (Semester - IV)

246 (D) : Co- Operation and Rural Development - II

(Special Paper-II) (Regular)

(2019 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणतेही 5) [5]
- i) 'एक व्यक्ती एक मत' या तत्वाची शिफारस समितीने केली आहे.
अ) गोरवाला ब) मॅक लगन
क) मिंटो मोर्ले
- ii) सहकारी संस्थांचे नियम व कायदे मध्ये तयार होतात.
अ) सहकारी कायदा ब) सहकारी नियम
क) सामान्य संस्था
- iii) सहकारी संस्थेतील ठेवींवर व्याजदराची जबाबदारी कोणाची?
अ) सदस्य ब) रजिस्टर
क) अध्यक्ष
- iv) दोन राज्यांपेक्षा जास्त सहकार क्षेत्र असलेल्या सहकारी संस्थांची नोंदणी केली जाते.
अ) केंद्रिय निबंधक ब) केंद्रिय सरकार
क) भारतीय रिझर्व बँक
- v) DCCBs म्हणजे
अ) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक ब) मध्यवर्ती सहकारी बँकेचे संचालक
क) डॅनिश क्रेडिट सहकारी बँक
- vi) पहिली दुध सहकारी संस्था 1913 मध्ये येथे नोंदणीकृत झाली.
अ) गुजरातमधील आनंद
ब) उत्तर प्रदेशातील अलाहाबाद
क) महाराष्ट्रातील औरंगाबाद

- ब) जोड्या जुळवा. [5]
गट 'अ'	गट 'ब'
i) पहिली सहकारी संस्था	अ) सहकार्य
ii) पहिली डेअरी सहकारी संस्था	ब) गृहनिर्माण सहकारी संस्था
iii) प्रत्येक सर्वासाठी कार्य करते आणि प्रत्येकासाठी सर्व कार्य करते	क) 1904
iv) सहकारी पतसंस्था कायदा	ड) भांडवलीकरण
v) सहकारी संस्थांचे निबंधक	इ) नोंदणीचे नियमन करते
	फ) कटरा सहकारी डेअरी सोसायटी
	ग) कृषी पंत सहकारी संस्था 1905

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही 2) [10]

- अ) सहकारी संस्था अधिनियम 1912 ची उद्दिष्टे
 ब) बहुराज्यीय सहकारी संस्थांच्या नोंदणीसाठी आवश्यक कागदपत्रे
 क) सहकारी संस्थासाठी निबंधक नियुक्तीची प्रक्रिया
 ड) भारतातील सहकारी साखर कारखान्यांचा ऐतिहासिक विकास

प्रश्न 3) अ) सहकारी कायद्याचे फायदे सांगा. [8]

ब) केंद्रिय निबंधकाची कार्ये आणि कर्तव्ये स्पष्ट करा. [7]

प्रश्न 4) अ) सहकारी संस्थांच्या व्यवस्थापनाबाबतच्या तरतुदी सांगा. [8]

ब) सहकारी गृहनिर्माण संस्थांची कार्ये आणि समस्या सांगा. [7]

